

ÅRSBERÄTTELSE 2014

Upplands-Bro Anhörigförening påverkar, inspirerar och visar, tillsammans med medlemmarna vägen för dagens och morgondagens anhörigstöd inom Upplands-Bro Kommun.

Vi är en partipolitisk och religiöst obunden förening som stödjer anhöriga oavsett ålder, kön eller diagnos hos den närstående.

ORDFÖRANDE HAR ORDET

[Upplands-Bro Anhörigförening \(UAHF\)](#) är verksam i Upplands-Bro Kommun i nordvästra delen av Stockholms län. Kommunen har drygt 25 000 innevånare som huvudsakligen är koncentrerade till tätorterna Bro och Kungsängen. Under året har innevånarantalet ökat med 527 stycken vilket gör Upplands-Bro Kommun till Sveriges tredje starkast växande kommun. Kommunstyrelsens ordförande menar att det är positivt att kommunen växer och att fler väljer att bosätta sig här. Det är en utveckling som ska hållas i och långsiktigt ska ett socialt och ekonomiskt hållbart samhälle byggas där bland annat en trygg välfärd prioriteras.

Att populationen i Upplands-Bro kommun ökar innebär även att antalet anhöriga omsorgsgivare ökar. Någon gång i livet kommer de flesta av oss att ge omsorg eller hjälp till någon i vår närhet som drabbas av sjukdom, en funktionsnedsättning eller som får behov av hjälp på grund av hög ålder. Riksrevisionen publicerade under året en rapport där de granskade om staten har gett förutsättningar för ett stöd till anhöriga omsorgsgivare som motsvarar behoven. Undersökningen visar, som de flesta av oss redan visste att bland annat anhörigas hälsa, ekonomi, arbetssituation och möjligheter till fritid kan påverkas negativt av omsorgsgivandet.

Kommunen har en skyldighet att fullgöra sina åtaganden enligt [5 kap. 10 § Socialtjänstlagen](#) och erbjuda stöd och hjälp i syfte att underlätta för de personer som vårdar en närstående. För att det ska vara möjligt är det viktigt att kommunen dels har en uppfattning om hur många i kommunen som är anhöriga samt vilket behov av stöd och hjälp de har. Jag upplevde att kommunens kunskap om det var begränsad och lämnade därför, i slutet av 2013 in ett medborgarförslag avseende en kartläggning av antalet anhörigvårdare samt deras behov av stöd och hjälp.

Förslaget godtogs och ett samarbete mellan UAHF och kommunens anhörigkonsulent inleddes kring hur denna kartläggning skulle göras. Arbetet resulterade i en undersökning som har funnits på kommunens hemsida under hösten. Min förhoppning är att alla som bor i vår kommun fyller i denna och att resultaten ligger till grund för kommunens fortsatta arbete med att bygga ett samhälle som socialt och ekonomiskt hållbart.

Att vara anhörig kan, precis som Riksrevisionen konstaterade påverka vår livssituation negativt i flera avseenden. Vi orkar inte söka hjälp. Vi ser eller förstår många gånger inte att det finns hjälp att få. Att fylla i en undersökning eller ta kontakt med kommunens anhörigkonsulent eller UAHF finns inte i våra tankar.

Ett lågt deltagande i undersökningen får inte misstolkas som att det inte finns några anhöriga i Upplands-Bro kommun eller att dessa inte har några behov av stöd och hjälp. Det beror inte på att vi inte finns. Det beror på att vi är fullt upptagna med att överleva och att hjälpa våra närstående.

Pontus Oscarsson
Ordförande

ÅRET SOM GÅTT

Styrelsen i Upplands-Bro Anhörigförening har en hög ambitionsnivå och en vilja att nå ut och påverka situationen till det bättre för alla anhöriga i kommunen. Elva styrelsemöten exkl. årsmöte har genomförts under året. För att vår årsberättelse ska ge dig en större upplevelse har vi valt att arbeta med hyperlänkar. Du kommer att finna ord eller meningar i texten som är [blåa och understrukna](#). När du klickar på dessa så kommer du till en extern sida som berättar mer om det aktuella ämnet eller området.

Vår målsättning är att:

- Tillvarata våra medlemmars behov avseende deras situation som anhöriga
- Skapa opinion kring anhörigfrågor
- Samverka med myndigheter och andra intressenter
- Erbjuder intressanta och lärorika föreläsningar
- Erbjuder forum för samvaro med andra anhöriga för erfarenhets- och kunskapsutbyte

Föreningen har under en längre tid upplevt svårigheter att få medlemmarna eller de boende i kommunen att engagera sig aktivt i verksamheten. Det är inget unikt då människor i dagens samhälle anser sig ha mindre tid och ork att engagera sig, framförallt i ideella verksamheter. Likväl är det ett stort problem då föreningen är beroende av att människor engagerar sig och hjälper till med till exempel olika typer av aktiviteter för de anhöriga.

Mot denna bakgrund, har vi valt att lägga vår kraft på sådant som vi tror och hoppas gynnar merparten av de anhöriga i kommunen. Vi är länken mellan kommuninnevånarna och kommunens förtroendevalda och tjänstemän med strävan att påtala behov och påverka till förbättring.

AKTIVITETER UNDER ÅRET

Årets första månader började med ett intensivt arbete tillsammans med kommunens anhörigkonsulent. Ramarna för **medborgarenkäten** arbetades fram och relevanta frågor processades med de inblandade aktörerna. Enkäten publicerades på kommunens hemsida i september med planerat avslut i november. Om enkäten skickats ut per brev till kommuninnevånarna, enligt ursprungstanken, hade troligtvis svarsfrekvensen blivit högre. Vår förhoppning är att så många som möjligt svarar och att underlaget från enkäten ger kommunen större möjlighet att utforma och rikta sitt anhörigstöd utifrån kommuninnevånarnas behov.

Kungskalaset har blivit en stående aktivitet för oss. Det är ett bra tillfälle att nå ut till innevånarna i kommunen och tydliggöra anhörigfrågorna. Som tidigare år genomförde vi kalaset tillsammans med kommunens anhörigkonsulent. Vi bjöd på grillad korv och fika och det gavs tillfälle att samspråka med styrelsen.

Anhörigföreningen strävar efter att även yngre anhöriga ska uppmärksammas på vår verksamhet. Denna målgrupp är dock svår att komma i kontakt med och få att inse att ensam inte är stark. Vår maskot ”Snorvel” uppskattas framförallt av barnfamiljer vilket gör det lättare att få en naturlig kontakt med denna målgrupp. Snorvel gjorde sitt bästa i värmen och gick runt bland barnfamiljer och andra kalasbesökare och informerade om vår verksamhet. Vi passade även på att bjuda in våra förtroendevalda politiker till den utfrågning som sedermera gick av stapeln i augusti.

Politikerutfrågningen avseende anhörigstöd den 23 augusti i Kungsängen genererade en hel del arbete med att utforma [relevanta frågeställningar till politikerna](#). Thomas Kylander, nyvald ordförande i Anhörigas Riksförbund anlätades som moderator och genomförde utfrågningen med bravur.

Socialnämndens ordförande Tina Teljstedt (KD) berättade om att kommunen utför en kartläggning. I den arbetsgruppen ingår Anhörigföreningen och målet med kartläggningen är att få reda på vilka behov av stöd som finns, vad som saknas och vad som önskas. Ju fler som tar chansen att svara på frågorna och beskriva vardagens svårigheter desto bättre möjligheter får de ansvariga att möta upp behoven.

Det blev en längre diskussion om hur pass stark och frisk du måste vara för att orka vara sjuk. Thomas Kylander påpekade att vården i Sverige är fantastisk men att det krävs att du eller någon i din närhet har styrkan att söka den. Ibland tvingas man till och med kämpa för det man har rätt till och har man då ingen som orkar ta den kampen hamnar man lätt vid sidan av.

Anders Åkerlind (M) uppmanade anhöriga att våga höra av sig till kommunen och berätta om sina behov. Kundcenter kan hjälpa till med mycket. Miljöpartiets Anna Norberg menade att ett stort ansvar ligger hos den sjuke eller de anhöriga, på att man tar eget initiativ och orkar uppmärksamma vården på sina behov och hon vill att både vården och politiken blir mer lyhörd och lyssnar på de signaler som ges. Kerstin Ahlin (S) påtalade att man måste budgetera för kvalitetsuppföljningar och att ett kontinuerligt kvalitetsarbete är en förutsättning.

Som avslutning på politikerutfrågningen bad Thomas Kylander var och en av politikerna att med ett ord beskriva vad som kännetecknar ett bra anhörigstöd.

Efter lite betänketid kom följande svar:

Tina Teljstedt (KD): Bemötande och värdighetsgaranti

Anders Åkerlind (M): Medkänsla

Berit Brofalk (C): Öppen kommunikation

Gunvor Hansson (FP): Inlyssnande

Anna Norberg (MP): Lyhördhet

Kerstin Ahlin (S): Trygghet

Kerstin Åkare (V): Väl utbyggd omsorg

Nationella anhörigveckan Nationella Anhörigveckan den 7-12 oktober planerades och genomfördes av kommunens Anhörigkonsulent Mikael Nylander i samarbete med Anhörigföreningen. Under en följd av år har Upplands-Bro Anhörigförening i samverkan med Upplands-Bro kommun uppmärksammat Nationella Anhörigveckan. 2014 års Anhörigvecka erbjöd ett utökat utbud av aktiviteter med fyra dagars fullspäckat program.

Inledningsvis poängterade socialchef Eva Folke att det breda innehållet under veckan speglar anhörigfrågornas mångfald och det faktum att vi alla någon gång i livet är anhöriga till någon som behöver stöd, vård eller omsorg. Varje dag inleddes med en kort presentation av Anhörigkonsulent Mikael Nylander och representant för Anhörigföreningen. De fyra dagarna fokuserade på olika grupper av anhöriga.

Tisdag "Nära demens och neurologisk sjukdom".

På förmiddagen Demenscafé på Dagverksamheten Solrosen. På kvällen hölls det föredrag av en Silviasyster som arbetar på Solrosen. Därefter berättade Teresia Bergström om förfarandet vid ansökan om bostadsanpassning. Olika föreningar deltog med utställningar och information;

Onsdag "Nära missbruk och beroende". Kvällens program innebar medverkan av:

Solveig Kärrbom, "Hela Människan" som berättade om projektet "Leva - inte bara överleva". Representanter från Al-Anon familjegrupper. Ansvarig för Capio Marias anhörigprogram. STAD - Stockholm förebygger alkohol- och drogproblem, om sin anhörigskola. Personalen på Härnevimmottagningen i Upplands-Bro. De medverkande deltog även med utställning och informationsmaterial.

Torsdag "Nära psykisk ohälsa" Kvällen innebar medverkan av:

Attention Sollentuna om sin verksamhet. Elisabet Lannfelt, psykolog vid Kunskapscentrum för ätstörningar (KÄTS). Utställare denna kväll var Attention och föreningen Balans.

Niklas Borell, överläkare och specialist i barn och ungdomspsykiatri berättade om "Medicinering vid ADHD och Aspergers syndrom samt annan samsjuklighet".

Fredag "Summering och festlig avslutning av veckan i Marina föreningshuset".
Föreläsning av Pernilla Eidenberg, undersköterska, Danderyds sjukhus. Hon har utarbetat en modell för anhörigstöd på Danderyds akutmottagning som lyfts fram som ett föredöme av Socialstyrelsen.

Annonseringen var väl genomförd i kommunens regi så informationen borde ha nått alla intresserade. Bäst uppslutning var det under kvällarna som fokuserade på missbruk och psykisk ohälsa. Sista kvällen i Marina föreningshuset fick tyvärr en väldigt dålig uppslutning trots ett angeläget ämne: anhörigstöd på akutmottagningen Danderyds sjukhus.

Vid **Anhörigas Riksförbunds Kongress** i Karlstad 24-25 april deltog Berith Löfgren Andersson som föreningens representant. Vid Kongressen avgick Alf Andersson, Kungsängen, som ordförande för Riksförbundet och ersattes av Thomas Kylander, Göteborg.

Kongressen beslutade bland annat att proklamera 2015 som Nationellt Anhörigår med syfte att särskilt lyfta upp anhörigfrågorna i ljuset. Man beslutade vidare att tillsätta en arbetsgrupp på fyra personer som skulle utarbeta en Strategisk plan för förbundets framtid. Kongressen uppdrog också till förbundsstyrelsen att bilda en ungdomssektion.

[Anhörigriksdagen](#) i Varberg arrangeras årligen av Anhörigas Riksförbund och samlar cirka 750 deltagare. Anhörigriksdagen är en viktig mötesplats där tjänstemän, politiker och anhöriga tillsammans fokuserar på anhörigskapets olika skepnader och försöker hitta nya vägar mot ett anhörigvänligare samhälle. Delar av styrelsen deltog och fick ny inspiration och kunskap om anhörigfrågor genom bland annat föreläsningar och seminarier. Kunskap som vi tog med oss hem till de andra i föreningen med ambitionen att omsätta i vår verksamhet.

Anhörigföreningens ordförande Pontus Oscarsson deltog i en debatt tillsammans med forskare samt barn- och äldreminister Maria Larsson där han berättade om hur situationen som anhörig påverkar honom. [Tidningen Föräldrakraft](#) gjorde ett reportage utifrån Pontus berättelse. Maria Larsson var tydlig med att det inte finns någon politiker som tycker att någon anhörig ska behöva uppleva det Pontus berättade om.

Upplands-Bro Anhörigförening representerades också av Berith Löfgren Andersson och Malin Forsberg som är medlemmar i redaktionskommittén för Anhörigas Riksförbunds tidning "Vi anhöriga". Tidningen rapporterade från arrangemanget och information finns också på www.ahrisverige.se.

Vid Anhörigriksdagen diskuterades även [Riksrevisionens rapport om stödet till anhöriga omsorgsgivare](#) som publicerades ett par veckor innan. Pontus Oscarsson blev i samband med publicering av rapporten, [intervjuad i Sveriges radio](#) om hur han som anhörig såg på det Riksrevisionen kom fram till. Både vid radiointervjun och vid Anhörigriksdagen omnämndes vår förening samt det behov av anhörigstöd som vi ser finns inom Upplands-Bro kommun men också nationellt, ett flertal gånger.

Sammantaget gjorde Upplands-Bro Anhörigförening avtryck på de närvarande oavsett om de representerade andra Anhörigföreningar, var riksdagspolitiker eller övriga deltagare. Vi lyckades lyfta fram vårt budskap och fick möjlighet att påverka till förändring på en större arena. Något som förhoppningsvis kommer ge avtryck på lokal nivå och gynna innevanarna i kommunen.

En enklare **jullunch** med tillfälle att medlemmarna och styrelsen fick utbyta goda idéer inför 2015 genomfördes den 20 december. Idéerna är en del av underlaget till nästa års verksamhetsplan för Anhörigföreningen.

SAMVERKAN

Christina Högmark Bergman som är föreningens adjungerade representant i **Kommunala Handikapprådet** för en kontinuerlig dialog med Anhörigföreningen avseende önskemål om vad hon kan framföra i Kommunala handikapprådet. Gunnel Sundström är styrelsens kontakt med Christina. Frågor av relevans för de anhöriga i kommunen som bör föras fram till rådet behandlas återkommande vid styrelsemöten.

Det finns flera viktiga frågor och områden som måste belysas och omhändertas. För närvarande har Anhörigföreningen ett antal ämnen vi bevakar och driver:

- Räcker avlastningsplatserna i kommunen till för det behov som finns?
- Avlastning för anhöriga till yngre personer som inte omfattas av LSS.
- Behovet av individuella valmöjligheter vid korttidsvistelse för yngre personer. Idag är utbudet begränsat p.g.a. att vissa korttidshem har upphandlingsavtal med kommunen.

Anhörigföreningens deltog på **Alzheimerdagen** den 25/9 i Skogakyrkan. Gunnel Sundström och Alf Andersson informerade om Anhörigföreningen och dess verksamhet.

"**Arbetsgivare för anhöriga**" är ett samverkansprojekt mellan Anhörigas Riksförbund (AHR) och Nationellt kompetenscentrum anhöriga (Nka) som syftar till att utveckla ett anhörigvänligare arbetsklimat på arbetsplatser. Inom ramen för projektet och i samarbete med föreningen Hjärnkoll producerades ett antal digitala berättelser. Kortfilmerna vill belysa värdet och vikten av anhörigvänliga arbetsplatser.

[Pontus Oscarsson gjorde en film om att vara anhörig till en dotter med ADHD.](#)

[Berith gjorde en film om att vara anhörig och ha ständigt jour.](#)

Den 22 november anordnade UAHF ett **regionmöte** där anhörigföreningarna i Region Mälardalen inklusive Östersund samt deltagare från Riksförbundet träffades. Vid mötet diskuteras frågor som berör verksamheten och de olika lokalföreningarna.

Samtal kring kommunens verksamhet avseende anhörigstöd har under hösten skett med socialchef Eva Folke. Under hösten har ett samarbete påbörjats mellan Anhörigföreningarna i Upplands-Bro och Järfälla samt Studieförbundet Vuxenskolan angående planering av en **inspirations och temadag** för anhöriga. Dagen planeras bli en del av Nationella Anhörigåret 2015 och gå av stapeln i Folkets Hus i Kallhäll den 18 april 2015.

EKONOMI

Föreningens intäkter har bestått av föreningsbidrag från Upplands-Bro kommun samt medlemsavgifter. Årets stora utgifter har bestått av produktion samt publicering av informationsfilm om Anhörigföreningen samt reklamprodukter i form av led-nyckelringar. Politikerutfrågning och införskaffande av ett nytt bokföringssystem renderade även kostnader.

MARKNADSFÖRING

I ett försök att nå ut till fler innevånare i kommunen har en [informationsfilm om Anhörigföreningen och anhöriga](#) tagits fram tillsammans med AdinQ. Filmen avser att uppmärksamma dig som regelbundet hjälper eller stödjer en närstående - oavsett ålder eller diagnos att det finns hjälp att få. Den talar även om att Upplands-Bro Anhörigförening finns och verkar för att stärka anhörigvårdarens situation i kommunen. Filmen ger fortlöpande ny information om speciella händelser eller aktiviteter som Anhörigföreningen anordnar. Den började sändas på Willys i Bro den 1 juni och visas cirka 70 gånger om dagen i ett års tid och når cirka 100 000 personer i månaden.

[Upplands-Bro Anhörigförening hemsida uahf.net](#) är det forum där medlemmarna och andra anhöriga som bor i kommunen eller någon annanstans får relevant information om verksamheten. De hittar även information och länkas vidare till sådant som kan vara av intresse för dem som anhöriga men inte ligger inom ramen för Anhörigföreningens verksamhet.

UAHF finns även på andra sociala nätverk som till exempel [Facebook](#). Även här får de som valt att följa oss information om intressanta händelser kring anhörigstöd men också information och inbjudningar till olika arrangemang och aktiviteter som anordnas av UAHF. Möjlighet finns att marknadsföra arrangemang för större spridning och förhoppningsvis större uppmärksamhet och engagemang kring anhörigfrågor. Vi har till exempel spridit information om kommunens må-bra check och Anhörigföreningens jullunch i december till sammanlagt 3500 personer.